

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **D. J.**, zastoupeného JUDr. Tomášem Chlebikem, advokátem se sídlem K. Sliwky 621/5, Karviná - Fryštát, proti žalovanému **Celnímu ředitelství v Ostravě**, se sídlem nám. S. Čecha 8, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2007, č. j. 4971-02/07-140100-21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 5. 2008, č. j. 22 Ca 15/2008 - 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 7. 11. 2007 zamítl žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím odvolání žalobce (dále také „stěžovatel“) proti rozhodnutí Celního úřadu v Karviné ze dne 23. 5. 2007, č. j. 50464-10/07-146100-024, jímž byl vydán platební výměr č. 142-SPD/07 na spotřební daň z lihu v celkové výši 6 606 715 Kč.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel správní žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 13. 3. 2008, č. j. 22 Ca 15/2008 - 17, odmítl pro opožděnost. Toto usnesení napadl stěžovatel kasační stížností. Krajský soud přípisem ze dne 24. 4. 2008 stěžovatele vyzval, aby do deseti dnů od doručení této výzvy zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 3000 Kč; současně jej poučil, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví.

[3] Tato výzva byla stěžovatelovu zástupci doručena dne 28. 4. 2008. Jelikož stěžovatel na předmětnou výzvu nijak nereagoval a soudní poplatek nezaplatil, vydal krajský soud dne 22. 5. 2008 usnesení č. j. 22 Ca 15/2008 - 30, jímž řízení o kasační stížnosti zastavil.

[4] Proti posléze uvedenému usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uvedl, že dle jeho názoru soud nebyl oprávněn řízení zastavit, neboť nebyly splněny podmínky zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. K zaplacení soudního poplatku byl stěžovatel vyzván výzvou doručenu jeho zástupci dne 28. 4. 2008, avšak z obsahu napadeného usnesení lze dovodit, že soud postupoval podle § 9 odst. 8 citovaného zákona. Žalobci přitom nebyla doručena listina obsahující poučení ve smyslu § 9 odst. 8 zákona o soudních poplatcích, a proto nejsou splněny podmínky pro nástup právních účinků uvedených v tomto ustanovení. Soud je dále povinen řídit se obecným pravidlem obsaženým v § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, podle něhož je účastníku řízení poskytnuta možnost zaplatit soudní poplatek do konce lhůty k odvolání proti usnesení o zastavení řízení. Stěžovatel proto tvrdí, že je dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. pro nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení, nebo podle § 103 odst. 1 písm. d), c), b), a a) s. ř. s. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný své vyjádření ke kasační stížnosti soudu nepodal.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve poznamenává, že předmětná kasační stížnost napadá usnesení krajského soudu o zastavení řízení, a proto přichází pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení. Nejvyšší správní soud může posoudit pouze správnost závěrů krajského soudu, které jej vedly k zastavení řízení; nemůže se však zabývat důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s., které žalobce v kasační stížnosti cituje. Navíc, jak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvedl ve svém rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 (všechna dále cit. rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), „[p]rávní náhled na věc [vyjádřený v kasační stížnosti] se nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“ (publikován též jako č. 835/2006 Sb. NSS).

[8] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, má soud povinnost vyzvat poplatníka k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě, kterou mu určí, pokud poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti nebyl zaplacen. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Předpokladem zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je tedy to, že poplatek nebyl zaplacen, účastník byl k jeho zaplacení vyzván a poučen o následcích nesplnění výzvy a že marně uplynula lhůta k zaplacení (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2006, č. j. 1 As 27/2005 - 87).

[9] Stěžovatel spatřuje pochybení krajského soudu v tom, že řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno podle § 9 odst. 8 zákona o soudních poplatcích, avšak krajský soud jej v usnesení vyzývajícím k zaplacení soudního poplatku poučil pouze v rozsahu § 9 odst. 1 a nikoliv již ve smyslu § 9 odst. 8 citovaného zákona. Tyto stěžovatelovy námitky jsou však zcela mylné.

[10] Předně z usnesení ze dne 22. 5. 2008 nijak neplyne, že by snad krajský soud postupoval podle § 9 odst. 8 zákona o soudních poplatcích - tato norma není v usnesení zmíněna a její aplikaci nelze dovodit ani z jeho kontextu. Případný postup krajského soudu podle § 9 odst. 8

zákona o soudních poplatcích by navíc byl zcela nesmyslný, neboť toto ustanovení se týká placení soudních poplatků za návrhy na provedení úkonu [§1 písm. b) zákona o soudních poplatcích]. Žalobce se však nedomáhal toho, aby soud provedl určitý zpoplatněný úkon, ale svým návrhem (kasační stížností) chtěl vyvolat přezkum rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. V projednávaném případě tak bylo předmětem poplatkové povinnosti zahájení řízení [§ 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích], přičemž poplatková povinnost zde vzniká podáním kasační stížnosti [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích]. Krajský soud proto neměl sebemenší důvod postupovat podle § 9 odst. 8 zákona o soudních poplatcích a žalobce o této normě poučovat. Naopak je zcela zřejmé, že se krajský soud při svém rozhodování držel § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, který upravuje mimo jiné právě i zpoplatnění kasační stížnosti.

[11] Stěžovatel se dále domnívá, že by mu mělo být v souladu s § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích umožněno zaplatit poplatek do konce lhůty k odvolání proti usnesení o zastavení řízení (žalobce pro tento účel přiložil ke kasační stížnosti kolkové známky v příslušné výši). V případě žaloby v občanském soudním řízení by takový postup (zaplacení soudního poplatku současně s podáním odvolání proti usnesení o zastavení řízení) byl nepochybně úspěšný; žalobce však opomněl, že se podanou kasační stížností domáhá přezkumu rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, které se od řízení podle občanského soudního řádu v některých aspektech podstatně odlišuje. Pro projednávanou věc je určující zejména ta skutečnost, že krajské soudy rozhodující ve správním soudnictví vydávají konečná rozhodnutí, proti nimž není možné podat odvolání (tento institut správní soudnictví vůbec nezná, což by mělo být známo přinejmenším advokátovi, který stěžovatele zastupuje). Rozhodnutí krajských soudů ve správním soudnictví tak nabývají právní moci dnem doručení (§ 54 odst. 5, § 55 odst. 5 s. ř. s.); kasační stížnost je pak mimořádným opravným prostředkem proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů (§ 102 s. ř. s.).

[12] Na toto specifikum správního soudnictví reaguje i zákon o soudních poplatcích, který ve zmiňovaném § 9 odst. 7 výslovně uvádí, že ve správním soudnictví zruší soud usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, je-li poplatek zaplacen dříve, než toto usnesení nabylo právní moci (nikoliv do konce lhůty k odvolání proti takovému usnesení). „*Pokud však ve věcech správního soudnictví poplatek nebyl zaplacen dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, pak usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabude jeho doručením účastníkům řízení právní moci a soud, který toto usnesení vydal, již nemůže toto své usnesení podle § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, zrušit a v této věci vydávat další rozhodnutí o věci, protože mu v tom brání překážka věci pravomocně rozhodnuté. Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ani jiný zákon totiž neumožňuje městskému (krajskému) soudu zrušit své pravomocné usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku a tedy rozhodovat třeba i záporným způsobem o návrhu účastníka řízení na zrušení svého pravomocného usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku“ (viz rozsudek NSS ve věci TOT - tisková a organizační technika spol. s r. o. ze dne 29. 5. 2008, č. j. 5 Afs 147/2007 - 103).*

[13] Jelikož v projednávané věci stěžovatel zaplatil soudní poplatek až po právní moci usnesení o zastavení řízení (současně s podáním kasační stížnosti proti usnesení o zastavení řízení o dříve podané kasační stížnosti), nemůže být toto usnesení krajským soudem zrušeno ve smyslu § 9 odst. 7 citovaného zákona. Stěžovatelova námitka je proto nedůvodná.

[14] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[15] Nejvyšší správní soud považuje za nutné nad rámec výše uvedeného připomenout, že smysl a účel institutu povinného zastoupení advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s. lze spatřovat zejména v závažnosti řízení před Nejvyšším správním soudem, stejně jako ve formálně právních požadavcích kladených zákonem na náležitosti kasační stížnosti. Povinné zastoupení stěžovatele advokátem má zajistit rovnost účastníků řízení o kasační stížnosti tak, aby žalobce nebyl proti žalovanému správnímu orgánu znevýhodněn v důsledku neznalosti právních předpisů (srov. přiměřeně usnesení ÚS ze dne 3. 12. 1998 ve věci vedené pod sp. zn. III. ÚS 229/98, <http://nalus.usoud.cz>). S ohledem na podobu kasační stížnosti, která trpí neporozuměním zcela elementární právní problematiky, je však evidentní, že smysl a účel povinného zastoupení nebyl v tomto případě naplněn.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2008

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu